

Vapaa-ajan palvelukokonaisuus

Palvelualue: Nuorisopalvelut

I. Kuvaus toiminnasta

Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi lailla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja se pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista.

Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee em. tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisovaltuustojen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Nuorisopalvelualue luo edellytykset nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

II. Toimintaympäristön muutos

Turun kaupunkistrategia sekä Turun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan linjaavat nuorisopalveluiden toimintaa ja tavoitteita yleisellä tasolla. Lisäksi valtakunnallisella tasolla merkittäviä muutostekijöitä ovat veikkausvoittorahojen väheneminen, sekä oppivelvollisuuden laajentaminen (oppivelvollisuusikä nostetaan 18 –vuoteen). Asiakastarpeen osalta tulee kiinnittää huomiota Turun kaupungin väestökehitykseen, jossa 0–29 –vuotiaiden määrä tulee ennusteen mukaan kasvamaan Turussa vuoteen 2030 mennessä noin 5 600:lla. Tästä kasvusta suurin osa tulee tapahtumaan 7–19 –vuotiaiden ikäryhmässä (5 000 kpl). On myös odotettavissa, että lasten ja nuorten palvelutarve tulee nopeasti kasvamaan korona-poikkeusajan jälkeen.

Nuorten ja nuorisotyön toimintaympäristössä on havaittu seuraavia ilmiöitä:

- Yksinäisyys ilmiönä
- Mielen hyvinvoinnin haasteet.mm. epävarma tulevaisuus ja ilmasto ahdistavat lapsia ja nuoria. Korona-pandemian vaikutus nuorten hyvinvointiin.
- Eriarvoistuminen: tuloerot ja alueellinen segregatio. Ongelmat kasautuvat samoille henkilöille. Erityises-ti riskin alla maahanmuuttajalapsen ja -nuoret
- Syntyvyys vähenee, ikäluokat pienenevät. Turussa opiskelijoiden muutto pienentää vaikutusta
- Resurssien kohdentaminen ikärakenteen ja huoltosuhteen muuttuessa
- Lapset ja nuoret tarvitsevat entistäkin enemmän puolesta puhujia ja osallisuustaitoja. Lasten ja nuorten osallisuus on satunnaista
- Ilmastokysymykset: kestävät arvot ja kuluttaminen, nuorten ilmastoahdistus.
- Ääriilikkeiden nousu ja koventuvat arvot, väkivaltaisuuden ihannoinnin lisääntyminen.
- Moninaisuuden lisääntyminen sekä lasten ja nuorten tukeminen oman identiteetin rakentamisessa.
- Tila- ja palveluverkon toimivuus, kasvava kysyntä digitaaliseen ja jalkautuvaan nuorisotyöhön
- Korona - aikana vähentyneet harrastusmahdollisuudet ja harrastamisen väheneminen • Päihteiden käyt-tö, saatavuus sekä päihde-myönteisyys lisääntynyt
- Polarisaation vahvistuminen - tarve moniammatillisen yhteistyön lisäämiseen.

Koronapandemia muutti yhteiskunnallista tilannetta keväällä 2020 radikaalisti. Ainakin väliaikaisesti nuorisotyö muutti verkkoon. On vaikeata kuvitella, että koronakeväänä tehty digiloikka ei näkyisi myös tulevaisuudessa. Digitaalinen työ vaatii osaamisen päivittämistä. Kaikkea nuorisotyötä ei kuitenkaan nyt tai tulevaisuudessakaan tehdä verkossa, vaan lukemattomissa paikoissa ja ympäristöissä, kuten kouluissa, kaduilla ja kauppakeskuksissa. Uudet työmuodot vaativat työn ja resurssien uudelleen järjestelyjä. Uusille työmuodoille pitää löytää tekijät ja osaamista. Nykyisillä palveluilla ei saavuteta kaikkia nuoria. Nuorisotyön luonne moniosaamista vaativana työnä on osittain muutoksessa ja nuorisotyössä erilaista erityisosaamista tarvitaan yhä enemmän. Näyttäisi siltä, että nuorisotyössä tarvitaan yhtä lailla oman ammattikunnan sisällä erilaista osaamista ja asiantuntijuutta, mutta myös moniammatillista toimijuutta ja verkostoja.

Nuorisopalveluiden tila- ja palveluverkon tulevaa suunnittelua tehdään edellä mainitut muutostekijät ja ennakkoinnit huomioiden. Tulevaisuudessa moninapaisen palvelutarjonnan tarve kasvaa. Sillä vastataan monipuolisemmin nuorten palvelutarpeisiin: samassa tilassa useita palveluja tarjolla ja aktiivista palveluohjausta.

III. Kehittämissuunnitelma

Nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelma pohjautuu palvelualueen muutosvisioon ”Nuorista aktiivisia toimijoita ja nuorisopalveluista ketterä verkosto” sekä neljään henkilökunnan ja sidosryhmien kanssa luo-tuun strategiseen painopisteeseen: ”Viihdyttämisestä kasvun tukemiseen ja syvempiin kohtaamisiin”, ”Nuoret mukaan ideointiin, suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin”, ”Yksilöstä yhteisöön, kumppaneiden kanssa” sekä ”Seinien sisältä nuorten luo uusilla, luovilla ja monipuolisilla työtavoilla”.

Toimintaympäristössä tunnistettujen muutostekijöiden perusteella kehittämissuunnitelmaan on nostettu seuraavat teemat:

- Digitaalisuuden kasvupaineen, jalkautuvan työotteen tarpeen sekä nykyisen palveluverkon yhdistäminen on haastava yhtälö. Kehittämissuunnitelmassa pitää arvioida miten saadaan käytössä olevat resurssit riittämään ja kohdentumaan oikein. Tämä vaatii myös osaamisen päivittämistä. Erityisesti nuorisotyön ammatillistuminen ja kasvatusroolin vahvistamista sekä rekrytoinnissa otetta huomioon näiden edellyttämät korkeammat osaamis- ja koulutusvaatimukset.
- Nuorten kokemana yksinäisyys, epävarmuus tulevaisuudesta, ilmaston muutoksen ja koronan aiheuttama ahdistus sekä lisääntyneet mielenterveysongelmat haastavat sekä osaamista että palvelujen kohdentamista. Kohdentuva ja yksilöllinen työ todennäköisesti korostuukin tulevaisuudessa.
- Ääri-ilmiöt ja yhteiskunnan moninaistuminen näkyvät nuorten arjessa aiempaa vahvemmin: erityisinä esimerkkeinä polarisaatio (kuilu hyvinvoivien ja huonosti voivien välillä), ääriajattelu/radikalisoituminen.

Kehittämisen ja uudistumisen näkökulmasta yllä mainitut teemat tarkoittavat, että nuorisopalveluissa painotetaan lähitulevaisuudessa:

- Digi-työvälineiden ja osaamisen uudistamiseen
- Ketterään ja muutoksiin vastaavaan tiimityöhön, yksikkörajat ylittävään sisäiseen ja ketterään yhteistyöhön.
- Digi-palveluiden innovointiin ja kokeiluihin; erityishuomiona hybridityötavat ja -areenat sekä -palvelut
- Lasten ja nuorten mukaan saamiseen palvelukehitykseen
- Moniammatillisen yhteistyön aktiiviseen rakentamiseen
- Huomio kohtaamisen laatuun.
- Harrastamisen edistämiseen & kehittämiseen
- Perhekeskustoiminnan ja Apua-napin kehittämiseen

IV. Tarvetta kuvaavat tunnusluvut

Palvelujen tarvetta kuvaava tunnusluku	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Saavutettavuusalueella asuvien nuorisotilaikäisten lasten ja nuorten %-määrä, jota alueen nuorisotilapalvelut eivät tavoita	-	-	-	-	-	-	-
9-18 vuotiaiden lasten ja nuorten määrä	-	-	15 900	-	-	-	-
15-19 -vuotiaiden työttömyysaste (%)	12,9 %	12,7 %	-	-	-	-	-
20-24 -vuotiaiden työttömyysaste (%)	8,70 %	8,30 %	-	-	-	-	-
25-29 -vuotiaiden työttömyysaste (%)	8,80 %	8,10 %	-	-	-	-	-
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet nuoret (17-24v) (%)	6,80 %	6,40 %	-	-	-	-	-
2. asteen koulutuksen keskeyttäneet nuoret ammatillinen (%)	-	8,20 %	-	-	-	-	-
2. asteen koulutuksen keskeyttäneet nuoret lukio (%)	-	1,10 %	-	-	-	-	-

V. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	2019	2020	2021	2022
Omassa digitaalisessa toiminnassa kohdattujen nuorten määrä (kohtaamisella tarkoitetaan vuoro-vaikutteista, ohjauksellista ja kasvatuksellista tapaamista, joko yksilöllisesti tai ryhmässä.) Käynnistysmittari, tieto saadaan 2021	-	-	-	7 000
Sosiaalinen vahvistaminen työpajatoiminnassa (%)	90 %	88,0 %	90,0 %	90,0 %
Toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistuneet nuoret	-	425	450	500
Kohdennettu nuorisotyö: 15-29 –vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä (Pajatoiminnassa, nuorten tieto- ja neuvontapalvelussa ja etsivässä nuorisotyössä ohjatut yksittäiset nuoret, myös kumppanit etsivässä nuorisotyössä) (elokuu 21: 3237) Laskentatapa muuttuu 2022.	-	790	500	3 500
0-29 –vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä: nuorisokortit, Cube kausikortit ja ohjatut harrastekurssit-osallistujat	7 274	5 774	6 000	7 000

VI. Toimenpiteet

Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Pormestariohjelman nro
ENNI: Innovaatio- ja ennakointimallin kehittämisprojekti TP	Annina Lehtiö-Vainio	47
Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kehittäminen (Nuova-projekti) jatko epävarma? TP	Taina Laaksonen	16
Nuorisopalveluiden tila- ja palveluverkon kehittäminen TP	Annina Lehtiö-Vainio	47
Mobiilinuorisokortin / nuorisopassin käyttöönotto (pilotti syksyllä 2021, jatkoa epävarma) TP	Oskari Orvasto	47
Some- ja diginuorisotyön kehittämisprojekti TP	Annina Lehtiö-Vainio	47
Digipoint-projekti: digitaalisen työpajamuodon kehittäminen (jatkuu 05/2022) TP	Oskari Orvasto	47
Keskustan nuorisotilarpeiden selvitys ja ratkaisu TP	Minna Saarinen	18
Jalkautuva nuorisotyön toimintamallin kehittäminen ja juurruttaminen TP	Taina Laaksonen	16

VII. Henk.ohj. toimenpiteet

Painopistealue	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Työ lisää hyvinvointia	Vahvistetaan puuttumista: perehdytetään toiminnanjohtajia ja henkilökuntaa ohjeistukseen, käsitellään puuttumistilanteita lähijohtajien kanssa. Vahvistetaan yhteistä linjaa.	Annina Lehtiö-Vainio
Parempi johtaminen	Take-keskustelujen käyminen työntekijöiden kanssa, kaupungin mallin mukaisesti.	Annina Lehtiö-Vainio
Parempi johtaminen	Nuorten vahvempi osallisuus päätöksenteossa, vahvistetaan tiimien tavoitteiden asettamista 3 kk:n välein, johtamisviestinnän parantaminen: viestitään selkeästi päätösten perusteluista.	Annina Lehtiö-Vainio

VIII. Määrärahat ja investoinnit

TOIMINTATULOT (1000 €)	TOIMINTAMENOT (1000 €)	TOIMINTAKATE (1000 €)
919	9 318	-8 400

